

SPLOŠEN BOJ PROTI OSEMURNEM DELAV- NIKU NA ŽELEZNICAH.

Chicago, Ill., 12. novembra. —
Faltre so končane in še preden
bi znan zanesljiv rezultat o iz-
idu splošnih volitev, sta že dve žele-
zniški družbi nastopili sodnijske
postopke proti postavnemu osem-
murnemu delavniku za železnice.
Tema družba sta se pri-
stajali že tri druge družbe, osta-
le železniške družbe se pa pri-
stajujejo, da se pridružijo boju
proti osemmurnemu delavniku.
Do sedaj so se poslužile sodišča
dve družbe:

Chicago, Rock Island & Pacific
Chicago Great Western v Chi-
cago; Louisville & Nashville v Chi-
cago; Santa Fe in Union Pa-
cific v Omaha.

Družbe tožijo v vseh slučajih
državne države. Uslužbenec je
prijel:

Rock Island 6,902
Great Western 1,332
Louisville & Nashville 4,000
Union Pacific 3,003
Santa Fe 6,105

Skupaj . . . 21,343

Rock Island železniška družba
sodišču zveznega sodnika Car-
penterja predložila prošnjo, v ka-
teri vprašuje sodnika, če se naj
zdrži zakon ali ne. Železnice
prošajo sodnijski upravitelj Ja-
mes M. Dickinson, ki je pod di-
kcionar nadzorstvom sodišča,
sodnik Carpenter je odločil, da se
zdrži zakon ali ne. Železnice
prošajo sodnijski upravitelj Ja-
mes M. Dickinson, ki je pod di-
kcionar nadzorstvom sodišča,
sodnik Carpenter je odločil, da se
zdrži zakon ali ne. Železnice
prošajo sodnijski upravitelj Ja-
mes M. Dickinson, ki je pod di-
kcionar nadzorstvom sodišča,

Storaj enako ulogo je vložila
Chicago Great Western železni-
ška družba, v kateri priporoča so-
dik, da ne dovoli, da zakon po-
stane pravomočen.

C. H. Markham, predsednik Il-
linois Central železniške družbe,
je izjavil, da se pripravljajo za
sodijsko akcijo proti osemmurne-
mu delavniku.

Chicago, N. Y. prihaja vest, da
železniške družbe pripravljajo
takojšnjo akcijo proti osemmurne-
mu delavniku, da se dožene
zgodovinska.

Če v torko so se sešli predsedni-
ki velikih družb na konferenci, in
konference so se vršile skozi
teden, da se dogovore, kakšne
akcije naj podvzamejo proti o-
semmurnemu delavniku, da ga uni-
čijo ali da jim ne bo škodoval.

Na drobno so razpravljali o ak-
cijah zapadnih železnic in o kori-
stih, ki jih imajo od tega, če na-
stojijo sodnijsko pot pred prvimi
sodniki, ki ima postati zakon
pravomočen. Udeleženci konfe-
rence molče o podrobnostih.

Na konferenci so bili navzoči
najbolj navihani advokati,
ki jih plačujejo železniške druž-
be, da zastopajo njih koristi.

Voditelji železničarjev pravijo,
da bo štrajk.

Cleveland, O., 12. nov. — Wil-
son G. Lee, predsednik bratov-
skih vlakovpremišnih uslužbenec
prijavi včeraj, da bo 400,000 or-
ganiziranih železničarjev zaštraj-
vali 1. januarja, ako bodo želez-
niške družbe ovirale zakon za o-
semmurno delo. Njegova izjava se
je razširila.

Katerakoli železniška družba
je skušala ertati sedanjo plačilno
delo ali odrekla osemmurni de-
lavnik, kakor je določen po zakonu,
bo takoj izvala štrajk. —
400,000 železničarjev nam je dalo
vest, da razglasimo štrajk, ako
družbe ne ugodijo njihovim za-
htevam, in ta moč je še zmajav v
njih rokah. Nas ne briga, kaj bo
zgodilo v osemmurni sodišče z zak-
onom za osemmurno delo na železni-
cih, ali zahtevamo osem ur dela
za 10 ur delovnega dne.

VSAK dober član Slovenske Na-
rodne Podporne Jednote je
člen "Prosvete".

Železniški kralji se maščujejo.

Louisville, Ky., 12. novembra.
Louisville & Nashville železniška
družba je odpuštila okoli petde-
set uslužbenecv. Družba ne more
reči, da jih je odpuštila, ker ima
preveč uslužbenecv. Promet na
železnicih je tako ogrožen, da
primanjkuje železniškega materi-
ala, še bolj pa izvežbanega želez-
niškega osebja. Vzroki za odso-
vitve železniških uslužbenecv so
bili drugi. Bili so agitatorji za o-
semurni delavnik, kar je seveda
zelo neprijetno za železniške ma-
nate. Taki ljudje se zde železniš-
kim kraljem nevarni prekmurci,
ki zaslužijo kazni za njih preku-
rsko delo.

Za kazni so jih odpuštili iz
službe.

Železniški uslužbenec bi bil ne-
umn, če bi to klopoto mirno spravi-
l. Za temi petdesetimi usluž-
benec bi prišli kmalu drugi na vr-
sto. Železniška družba bi jih od-
slavljala, dokler bi ne strla upor-
nega duha med njimi in se obdala
z armado petoliznikov in tihotap-
cev, ki sprejemajo vsako klopoto
svojih gospodarjev z globokim
poklonom in udanim smehljajem
okoli ustev.

Železniške bratovščine so vzele
akcijo proti takemu postopanju
družbe. Predložilo so članom na
splošno glasovanje, če naj se pod-
vzamejo koraki, da se od železniš-
ke družbe zahteva, da zopet na-
stavi odpuščene uslužbenecv.

Od izida tega glasovanja je od-
visno, kako nastopijo bratovščine
proti železniški družbi.

Mejtem ko je splošno glasova-
nje v teku, se vrše pogajanja med
sodnikom William L. Chamber-
som, predsednikom zveznega po-
sredovalnega odbora, in bratov-
ščine strojevodij.

Odpuščeni uslužbenecv pripada-
jo bratovščini strojevodij in kur-
jačev.

KEDAJ BODO AMERIŠKI OO. VERNERJI POSTOPALI TAKO?

Washington, D. C., 10. nov. —
Senkat dole brzojavke poročajo,
da je governor mehiške države
Coahuila odredil z dekretom, da
znaša meza navadnih delavev
pet pezo (\$2.50) na dan.

Governor mehiške države Sono-
re je pozval zastopnike organizi-
ranih delavev na skupno konfe-
renco, da se izdela program za so-
cialno zakonodajo.

Ameriški kapitalistični častniki
hočejo dopovedati ameriškem
delavstvu, da v Mehiki žive sami
tolovaji in divjaki, s katerimi je
treba napraviti nagel konec.

Da, divjakov je še dosti. Da se
jih najde, ni treba hoditi v Me-
hiko. Le pogledati je treba dobro
med kapitaliste, pa jih vidimo.

Livarji so odložili orodje.

Noblesville, Ind., 12. novembra.
Sedem in devetdeset livarjev je v
tovarni tvrdke Union Sanitary
Manufacturing Company preneha-
lo z delom, ko so se prepticali,
da je družba najela tudi neorga-
nizirane livarje. Družba ni imela
pisane pogodbe z livarji, ali med
njimi in livarji je obstajal ustni
sporazum, da družba ne sprejme
neorganiziranih livarjev v delo.

Livarji so na podlagi tega ustne-
ga sporazuma prejeli tudi u-
nijsko mezo.

Družba je pač mislila, če ni nič
zapisanega, da lahko svoje obli-
be prelomi, pa se je hudo zmotila.
Če družba hitro ne prizna svoje
zmate, bo v par dneh vstavljen
ves obrat v tovarni.

Če se delavci organizirani in so
lidarni lahko odločno govorijo
svojinim gospodarji.

Eno milijardo so ukradli.

OGROMNA SLEPARIJA NA NOTRANJH DAVKIH.

Washington, D. C., 12. nov. —
W. H. Osborne, komisar notranje-
ga davčnega urada izjavlja, da je
sedanja uprava zakladniškega ura-
rada odkrila ogromne sleparije na
notranjih davkih, ki presegajo o-
gromno vsoto \$1,000,000,000. Od
tega davka je bilo do sedaj izir-
janih \$22,509,576. Ta vsota zado-
stuje popolnoma za pokritje vseh
upravnih stroškov za pobiranje
notranjih davkov.

Odkrili so, da so hoteli odte-
gati državni blagajni \$11,326,125
davk av smislu davčnega zakona
za korporacije in dohodke. Nehta-
tere sleparije posegajo daleč na-
zaj do leta 1909.

Ravnatoko so odkrili, da ni bi-
lo vplačanih \$5,006,696 osebnega
dohodninskega davka.

Na dan so prišle sleparije z u-
metnim maslom (oleomargarin-
om). Te sleparije presegajo \$27,
000,000. V smislu zakona se bo la-
hko izirjalo brez tožbe le \$5,168,
166, za ostalo vsoto ho treba to-
žiti.

Od neplačanega davka na žgo-
nje, tobak in druge reči so izir-
jali \$4,241,555.

Komisar Osborne trdi, da so se
sleparije vršile skozi dvajset let,
ali še več let, ne da bi jih pre-
jane uprave odkrile.

Ta odkritja dokazujejo, kakšne
ogromne davčne sleparije bi pri-
šle na dan, če bi bilo mogoče po-
svetiti v najtemnejše kotičke no-
tranjega davčnega sistema. Veli-
kih sleparij pri tobačnu, žganju in
umetnem maslu je skoraj nemo-
goče izvršiti, če davčni uradniki
ne zaprosijo, kaj je pa slepari-
ti pri dohodninskem in korpora-
cijskem davku videl obstoječega
tajnega sistema, ker je obdavče-
nje vsled tega le odvisno od no-
ževni davekplačevalcev.

Poročilo komisarja Osborna do-
kazuje, da mora v vseh zveznih
davčnih zadevah vladati javnost.
Vzemimo sleparije z umetnim ma-
slom, ki presegajo nad \$27,000,
000. Če bi bil objavljen davek vsa-
kega tovarnarja, ki ga je vpla-
čal, bi bil vsak slepakiški poizkus
tako odkrit. Drugi tovarnarji bi
takoj opozorili davčne uradnike
na svoje konkurente, ki se hočejo
odtegniti davku.

Če bi vladala javnost, bi se ne
drznil noben davčni uradnik pri-
družiti zaročnikom, ki hočejo dr-
žavo oslepiti za davke.

STAVKOKAZI SO SE NALI- MALI.

New York, 12. novembra. — Ko
je brzojav poročal, da pride naj-
brž do stavke železniških zavira-
čev v Kanadi, so iz vseh Združe-
nih držav lezli skebje v Kanado
kot šakali v puščavi, če izvozhajo
plen. Pot v Kanado so napravili
zastonj, ker so se železniške druž-
be ob dvajseti uri premislile in
prišle do zaključka, da je boljše
živeti v miru s svojimi uslužbenec
kot delati s skelsko sodrgo.

Zdaj se stavkokazi vračajo z
dolginimi obrazi v Združene države
in nekaj se jih je vrnilo tudi v
New York.

Ti stavkokazi zljaj pripovedu-
jejo, da je šest njih tovarišev
vstopilo v kanadsko armado. To
je pravo mezo zanje. Če jih An-
gleži postavijo na fronto, jim ni
treba več rabiti strupenih plinov
proti sovražniku. Voj, ki ho
hajal od stavkokazev, bo omanil
sovražnika.

KAKŠNE PRAVICE IMA ME- STO.

Youngstown, O., 12. novembra
Solicitor Max Brunswick je na-
stali mestnemu svetu, da mesto
"nima" pravice prodajati premo-
ga. Občinski svetnik Williams
Harrison je stavlil predlog, da me-
sto odpre skladišče s premogom
in prodaja premog Brunswick
trdi, da le voda in luč spadata
med javne potrebe.

Seveda, če bi šlo po želji kapi-
talistov, bi mesto ne smelo imeti
niti lastnih vodovodnih in raz-
svetljevalnih naprav. Gospod
Brunswick ni socialist!

Volilni odmevi.

Hughes čaka na uradno štetje,
preden bo čestital Wilsonu
na zmagi.

New York, 12. nov. — Wm. R.
Willeox, predsedatelj republi-
kanskega narodnega komiteja, iz-
javlja, da ne bo Hughes poslal
Wilsonu običajne čestitke, do-
ker ne bo končano uradno štetje
v Californiji, Minnesoti in v New
Hampshire. Willeox se skieuje na
zadnje predsedniške volitve leta
1912, ko je trajalo štetje glasov
brez malega mesec dni. Grožnje o
kontestu so ponehale. Vdije
Hughesove volilne kampanje
pravijo, da bi bil kontest le te-
daj umesten, ako se pri uradnem
štetju v dvonajstih državah po-
kažejo večje razlike med prvimi
štetjem.

V soboto do polnoči še ni bilo
končano štetje v Californiji, Min-
nesoti in v New Hampshire. V Ca-
liforniji se manjkalo glasovi iz 18
priskutov, vendar pa ima Wilson
3278 glasov večine; v New
Hampshire ima Wilson 63 glasov
več kot Hughes in oglasiti se
lunojo še štiri priskuti. V Minne-
soti je že vse preštet, razen glas-
ov milicarjev in zadnjih je do
zdaj 416 za Hughesa in 402 za
Wilsona.

Elektoralni glasovi stoji še
zmagaj enako: Wilson 272 in
Hughes 243. Ljudskih glasov pa
ima do zdaj:

Wilson 8,563,713
Hughes 8,160,401
Wilsonova večina 403,312.

Wilson je dobil pri tre volit-
vah 2,270,000 glasov, več kakor
leta 1912. Oba kandidata sta do-
bila skupaj 16,724,114 glasov, ko-
likor še ni bilo oddanih pri no-
benih predsedniških volitvah v
zgodovini Zedinjenih držav. Tu-
kaj pa se manjkato socialistični
in drugi glasovi manjših strank.

Prva ženska v kongresu.

Miss Jeannette Rankin, prva kon-
gresnica iz Butte, Mont., je
v zadregi, kaj bo vse po-
čela v Washingtonu.

Butte, Mont., 12. nov. — Miss
Jeannette Rankin je prva ženska,
ki bo sedela v nižji kongresni
zbornici v Washingtonu. Miss
Rankin je že bolj v letih, a kljub
temu je dobila pisмено ženitbeno
ponudbo iz Oklahoma City, ko se
je razširilo njeno ime po časopi-
sih, da je izvoljena v kongres.

Ko so jo vprašali, kaj bo delala
v Washingtonu, je dala malo v za-
dregi rekoč, da še ne ve, kakšno
stališče bo zavzela glede na razno
vprašanja, ali toliko da je na jas-
nem, da bo delovala za najboljše
koristi Montane in Amerike. "Ob-
državala bom govore v zbornici,
kakor bodo drugi," se je končno
odrezala prva kongresnica.

Političari si bodo glave, kako
se bo mandat prve ženske v kon-
gresu vjemal v zvezno ustanov, ki
navaja povsod le moški spol, kjer
govori o kongresnikih.

Stavka rudarjev v Avstraliji je ustavila industrijo.

Melbourne, Avstralija, 12. nov.
Stavka rudarjev v premogovinskih
se hitro širi in grozi, da vstavi
vso industrijo. Mnoge velike dru-
žbe so zaprle svoje tovarne, ker se
brez premoga ne more napraviti
pave in tudi ne zanetiti ognja v
modernih plavkih.

Železniški uslužbenecv krepko
podpirajo rudarje.

Po vsej Avstraliji gre glas, da
naj se razlasti rudniške barone in
se rudniške podružavi. Profitožel-
nost premogovinskih baronov je
povzročila stavko.

VREME.

Vremenski opazovalce napove-
duje dež in sneg, nestanovitno in
mrzlo vreme s severnimi vetrovi v
ponedeljek in torek v Illinois, Wis-
consinu, Missouru, severni polovici
Indiane in v Michiganu.

Temperatura zadnjih 24 ur
najvišja 48, najnižja 40.

RUSI IN RUMUNCI V NOVI OFENZIVI. LJUTI BOJI OB DONAVI.

Bukarešt poroča, da so Rusi in Ru-
munci prodrli 50 milj v avstrijsko
fronto južno od Dornavatre. — Kr-
vava bitka za posest črnovodske-
ga mosta. — Rusi tepeni v Galiciji.
— Srbi zopet v ofenzivi.

ZADNJE VESTI.

Bukarešt, 12. nov. — Vojni ur-
ad razglasa danes, da so Rusi in
Rumunci pričeli z veliko ofenzivo
na istočni fronti od bukovinske
meje do doline Slanik in prodrli
čez 50 milj daleč na Ograko. Veli-
ko utrjenih hribov je bilo okupi-
ranih. Bitka v Dobrudži še ni kon-
čana. Armada gen. Saharova je
prodrla do črte Topal Inancesme-
Karanasuf.

Berlin, 12. nov. — Današnje u-
radno poročilo se glasi, da so Rusi
in Rumunci vprisrili osem silovitih
napadov na istočni transilvan-
ski mej, ki so pa bili odbiti in o-
krog tisoč Rumuncv je bilo uje-
tih. Iz Dobrudže ni nič novega.
Ruski protinapadi ob Narajuvki
so bili brez uspeha.

Petrograd, 12. nov. — Vojni ur-
ad danes priznava, da so Nemci
zasedli "del razvitih zakov" v
okolšču Lipnicedolne ob Narajuv-
ki v Galiciji.

Dunaj, 12. nov. — Avstrijski a-
vijatiki so bombardirali Paduvo (22
milj od Benetk) v Italiji in po-
vzročili velik požar.

Pariz, 12. nov. — Brezštona
brzojavka iz Madrida poroča, da
je nemška submarinka čakala dva
dni, preden je potopila ameriški
parnik Columbian. Submarinka je
prestregla parnik 6. nov., ko je
bilo morje zelo viharo, nakaar ga
je ustavila in čakala do 8. nov.,
ko se je morje poglelo. Tedaj je
kapitan submarinke ukazal mor-
narjem, da zapustijo parnik in na-
to ga je potopil.

BITKA ZA ČERNOVODO.

Bukarešt, 12. nov. — (Uradno).
Bojevanje v Dobrudži se nadalju-
je. V dolini Slanie na severni
fronti v Moldaviji smo odbili tri
sovražne napade. V dolini Praho-
va je sovražnik po artilerijski pre-
paraciji izvršil več napadov, toda
bil je odbit in naše čete so odr-
žale svoje pozicije. V okolšču Dra-
goslavja smo kljub sovražnemu
bombardiranju okupirali zakov.
Na levem bregu reke Alt se nadal-
juje silovito bojevanje. Mi smo
napredovali proti severu in osvo-
jili goro Frutizile. Na desnem
bregu Alta smo ustavili sovražno
prodiranje pri Rigionlu in Saraci-
nesti. Istočno od Julia se nadalju-
je bitka pri hribu Moldovici.

Petrograd, 12. nov. — (Uradno).
Vsi poskusi sovražnika, da bi na-
padel naše čete v okolšču Helbora,
Hola in Toleša južno od Dornava-
tre, so se izjalovili ob zidu našega
topniškega ognja. Na fronti v Do-
brudži je naša kavalerija in in-
fanterija okupirala postajo Duna-
reja tri vrste zapadno od Černa-
vode. Zdaj se vrši vroča bitka za
posest črnovodskega mosta. Na
okupiranem ozemlju smo našli
čez dvesto bolgarskih mrtličev. Na
desnem bregu Donave smo okupi-
rali vasi Topal in Gidzlarst in na-
še čete napredujejo dalje proti ju-
gu.

Berlin, 12. nov. — (Uradno).
Na fronti feldmaršala Mackense-
na (Dobrudža) je položaj neizpre-
menjen. Napadi nemških in av-
stro-ogrskih čet na severnoistočni
sedmogrski fronti so bili uspešni.
Zapadno od ceste iz Pzedila v Si-
najo smo okupirali več vrst zako-
pov v nasloku z bajonetom. V
prelazih dalje proti zapadu so bili
le manjši spopadi, pri katerih smo
zasedli nekaj višin.

Berlin, 12. nov. — (Uradno).
Rusi so zastoj poskušali s poja-
čanimi četami, da bi reokupirali
izgubljene pozicije blizu Škrobo-
ve. Njihovi napadi so se razblinili
z velikimi izgubami. Južnoistočno
od Liova ob Narajuvki so nemške
čete prodrle v glavne ruske po-
zicije južozapadno od Krasnoles-
ja in v noči odbile pet silovitih
protinapadov sovražnika. Na
Smotracu v Karpatih so nemški
strelci udri v ruski zakov in pri-
prijeli 60 ujetnikov.

BOJI V GALICIJI IN VOLINIJI.

Petrograd, 12. nov. — (Uradno).
V okolšču Škrobove so naše čete
včeraj v močnem protinapadu re-
okupirale del zakov, katere smo
izgubili prejšnji dan. Bitka je po-
nehala proti večeru. Nemci so
včeraj ves dan napadali gorski
greben v okolšču Lipnicedolne iz-
točno od Narajuvke v Galiciji, ki
je v naših rokah. 8 topniškim og-
njem in z bajonetom smo odbili
vse te napade. Pri ponovnih napa-
dih popoldne je sovražnik potisnil
nazaj enega izmed naših polkov,
toda zvečer smo ga pogonili iz za-
kopov in reokupirali vse pozicije.
V gozdih Karpatih je sovražnik
pričel z ofenzivo tri milje južno od
Dzemroma, toda napadi so bili od-
biti.

Berlin, 12. nov. — (Uradno).
Rusi so zastoj poskušali s poja-
čanimi četami, da bi reokupirali
izgubljene pozicije blizu Škrobo-
ve. Njihovi napadi so se razblinili
z velikimi izgubami. Južnoistočno
od Liova ob Narajuvki so nemške
čete prodrle v glavne ruske po-
zicije južozapadno od Krasnoles-
ja in v noči odbile pet silovitih
protinapadov sovražnika. Na
Smotracu v Karpatih so nemški
strelci udri v ruski zakov in pri-
prijeli 60 ujetnikov.

Berlin, 12. nov. — (Uradno).
Rusi so zastoj poskušali s poja-
čanimi četami, da bi reokupirali
izgubljene pozicije blizu Škrobo-
ve. Njihovi napadi so se razblinili
z velikimi izgubami. Južnoistočno
od Liova ob Narajuvki so nemške
čete prodrle v glavne ruske po-
zicije južozapadno od Krasnoles-
ja in v noči odbile pet silovitih
protinapadov sovražnika. Na
Smotracu v Karpatih so nemški
strelci udri v ruski zakov in pri-
prijeli 60 ujetnikov.

Berlin, 12. nov. — (Uradno).
Rusi so zastoj poskušali s poja-
čanimi četami, da bi reokupirali
izgubljene pozicije blizu Škrobo-
ve. Njihovi napadi so se razblinili
z velikimi izgubami. Južnoistočno
od Liova ob Narajuvki so nemške
čete prodrle v glavne ruske po-
zicije južozapadno od Krasnoles-
ja in v noči odbile pet silovitih
protinapadov sovražnika. Na
Smotracu v Karpatih so nemški
strelci udri v ruski zakov in pri-
prijeli 60 ujetnikov.

Berlin, 12. nov. — (Uradno).
Rusi so zastoj poskušali s poja-
čanimi četami, da bi reokupirali
izgubljene pozicije blizu Škrobo-
ve. Njihovi napadi so se razblinili
z velikimi izgubami. Južnoistočno
od Liova ob Narajuvki so nemške
čete prodrle v glavne ruske po-
zicije južozapadno od Krasnoles-
ja in v noči odbile pet silovitih
protinapadov sovražnika. Na
Smotracu v Karpatih so nemški
strelci udri v ruski zakov in pri-
prijeli 60 ujetnikov.

Berlin, 12. nov. — (Uradno).
Rusi so zastoj poskušali s poja-
čanimi četami, da bi reokupirali
izgubljene pozicije blizu Škrobo-
ve. Njihovi napadi so se razblinili
z velikimi izgubami. Južnoistočno
od Liova ob Narajuvki so nemške
čete prodrle v glavne ruske po-
zicije južozapadno od Krasnoles-
ja in v noči odbile pet silovitih
protinapadov sovražnika. Na
Smotracu v Karpatih so nemški
strelci udri v ruski zakov in pri-
prijeli 60 ujetnikov.

(Dalje na 3. str., 1. kol.)

Evropska vojna in ve-
sti iz inozemstva.

(Nabavljeno in prvo stran)

ITALIJANI SO OBOGATELI ZA
300 METROV PRI KO-
STANJEVI.

Rim, 12. nov. — (Uradno). De-
bel suog na vsi gorati fronti zelo
velika artilerijska akcija, medtem
ko so silni naletji dežja skoraj u-
stavili bojevanje na primorski
fronti. Med goro Faisti in Kosta-
ntinopolom na kraski planoti je naša
infanterija izravnila fronto z o-
kupiranjem 900 metrov ozemlja.
V prej osvojenih pozicijah smo
našli nadaljnja dva šestpalčna to-
pora in večje zalogo municije. V
veliki skalnati votlini, ki je služi-
la Avstrijcem za vojaško barako,
smo našli večje število avstrijskih
ranjencev.

USPEH ZAVEZNIKOV OB SOM-
MI.

Pariz, 12. nov. — (Uradno). —
Včeraj smo izvršili močan napad
na Salles ob cesti Peronne-Ba-
pume in reokupirali večidel va-
se. Naše čete nadaljujejo z napa-
di na severni in južnoistočni stra-
ni tega kraja. Nemški napad juž-
no od Somme na naše pozicije ju-
žno od Pressoire je bil odbit.

London, 12. nov. — (Uradno). —
Presoja noč so naše čete naskočile
in osvojile 1000 jardov ozemlja na
južni strani zakopa Regina kljub
močnemu ognju sovražnika. Osvoje-
ne pozicije smo zvezali z našo čr-
to in jo utrdili.

Berlin, 12. nov. — (Uradno). —
Sedmo od Anere je nemška pa-
trulja ušla v angleško pozicijo
in vpenila dve strojni puški. V
močnem napadu se je posrečilo
Angležem zasesti del zakopa se-
vernoistočno od Courcellette. —
Francoski so napadli pozicijo Sal-
les in vnel se je krvav boj, ki se
vlekel od hiše do hiše, toda
Francoski niso imeli nobenega
uspeha.

SRBI ZOPET V OFENZIVI.

Berlin, 12. nov. — (Uradno). —
Južno od Korce so se spopadle na-
še čete s Francozi. Na iztočnem
delu bitolske planjave in na hri-
bi severno od reke Černe so srb-
ske in francoske čete izvršile več
napadov, ki se pa niso posrečili in
sovražnik je imel velike izgube. E-
dino v južnem okolišu Pologa je
sovražnik zasesti naše prednje po-
zicije. Na fronti ob Strumici je
imel oživel artilerijska akcija
na obeh straneh jezera Butkovo.

Solun, 12. nov. — (Uradno). —
Na levem bregu Černe
se srbji ponovili ofenzivo v hri-
stnem okolišu Čuke na severni
strani Skočivra in pogladi nazaj
Bolgare vzdolž trdnjavniemu odpo-
ru sovražnika v dobro utrjenih
pozicijah. Do zdaj so srbji ujeli
3500 Bolgarov in Nemcev, med
katerimi je deset častnikov, in
vpenili deset strojnih pušk. Na
južnem levem krilu se nadaljuje
živahna artilerijska bitka. Več so
trajnih napadov je bilo odbitih.

Solun, 12. nov. — (Uradno). —
Srbsko po-
teljstvo je izdalo sledeče poro-
čilo: Srbske čete so v petek izvr-
šile več napadov na severni strani
Černe in osvojile vas Polog
južno severno od Skočivra;
400 ujetnikov je padlo v naše ro-
ke.

Berlin, 12. nov. — (Brezlično v
Karlshofu). — V Varsavi in Lubli-
ni je bil večer obelodanjen po-
st, ki vabi Poljake v novo arma-
do, katere se ima pridružiti arma-
di centralnih držav. Na pozivu
sta podpisala generala Beseler in
Kna.

NEMCI POZIVLJAJO POLJA-
KE V ARMADO.

Berlin, 12. nov. — (Brezlično v
Karlshofu). — V Varsavi in Lubli-
ni je bil večer obelodanjen po-
st, ki vabi Poljake v novo arma-
do, katere se ima pridružiti arma-
di centralnih držav. Na pozivu
sta podpisala generala Beseler in
Kna.

AMERIŠKI PARNIK TORPEDI-
RAN.

London, 12. nov. — Lloyd na-
tinja, da je nemška podmornica
torpedirala in potopila ameriški
parnik Columbiad. S tem poroči-
lo se strinja vest iz Madrida, ki
se glasi, da se je na obrežju Span-
je izkazalo 163 mornarjev in po-
lno teh je Amerikancev. Izkr-
valo se je tudi moštvo dragih treh
parnikov, ki so bili potopljeni na
Bredovske morjane menda od e-
ne iste podmornice. Podrobnos-
ti napadu in potopu parnika ni
še nikoder. Lloyd je poročal, da
je ameriško-havajski tovarni par-
nik Columbiad, ki je plul med Bo-

stonom in Brestom, pred nekaj
dnevi klical na pomoč potom bre-
zične brzotrajke, ki je obenem na-
znanjala, da sta parnik napadli
dve podmorniki.
Dalje poroča Lloyd, da je bilo
zadnje dni potopljenih 17 ladij
na Severnem morju: tri norveške,
tri angleške in ena danska. Koli-
kor je do zdaj znano, se je rešilo
moštvo iz vseh teh parnikov.

NEODVISNO ARABSKO KRA-
LJESTVO?

Washington, 12. novembra. —
Vladni državni oddelek je prejel
kablagram iz Meke, Arabija, ki
poroča, da je Arabija revoltila
proti Turčiji in proglasila neodvis-
no monarhijo. Husijem Ben Ali
je nov arabski kralj.

NEMCIJA GROZI GRČIJI.

London, 11. nov. — Iz Aten poro-
čajo, da so oblastniki zaveznikov
predložili grški vladi nove zahte-
ve, ki so najbolj drastične, kar je
doslej predložili. Vsebinske note
sicer še ni znana, toda domneva
se, da zavezniki zahtevajo, da mo-
rajo oditi iz Grške vsi zastopniki
centralnih sil.

Nemški poslanik je včeraj obiš-
kal grškega ministra za zunanje
zadeve in mu zagrozil, da bo Nem-
čija smatrala za "casus belli"
(povod za vojno), ako grška vla-
da ugodi zahtevi zaveznikov, ki
hočejo, da zadrži izroči gotov
bojni material "Grški narodni
branbi".

NEMCI ZOPET DEPORTIRALI
21.000 BELGIJOEV.

London, 11. nov. — Iz Amsterda-
ma poročajo, da so nemške vojne
oblasti deportirale 21.000 Belgi-
jcev iz Antwerpna nekam v Nem-
čijo. V Antwerpnu in okolici je
vsa tega zavlada velika pani-
ka. Trije deportiranci so skuša-
li pobegniti čez mejo na Holand-
sko, toda na meji jih je usmrtil
električni tok, ko so se dotaknili
žice, s katero so Nemci zgradili
mejo.

NEMCI IMAJO BLIZO ŠTIRI
MILJONE IZGUB.

London, 11. nov. — Na podlagi
uradnih seznamov iz Berlina, ki
izhajajo redno vsak mesec, je raz-
vidno, da je Nemčija izgubila od
začetka vojne do konca oktobra
3.755.693 mož. Med temi je 910-
234 mrtvih. Tukaj pa niso vste-
te nemške izgube na morju niti
nemških kolonijalnih čet. Nemške
izgube v mesecu oktobru na pod-
lagi uradnega seznama iz Berlina
so: 199.675 častnikov in prostos-
kov; med temi je 34.321 mrtvih.

Sirom Amerike.

Hopkinsville, Ky., 12. nov. —
Petdesetletni farmar John Bowles
je ustrelil svojo ženo na svojem
domu. Na to je šel na dom svoje-
ga 30letnega zeta James Aldridga
in ga ustrelil skozi okno. Po izvr-
šenem dvojnem umoru je šel na
polje in si pogladi kroglo v glavo.
Družinski prepri je vzrok dvo-
jnega umora in samomora.

Toronto, O., 12. novembra. —
Tukaj so aretirali Charles F. Cha-
sejda, advokata v Detroitu in pred-
sednika Baker Heirs Association,
in John Moorhousa, člana ome-
njene zveze. Aretirali so ju na se-
ji in obtožena sta zarote v slepar-
ske namene. Člani te zveze trdijo,
da so dediči nekega Baekerja, ki
je umrl v Philadelphiji in je za-
pustil \$700.000.000.

Pittsburg, Pa., 12. novembra. —
Tovarni vlač se je pridrvel skozi
odprt ogibališče na Thompsonov-
nem tovarnem kolodvoru blizu
Muthalla in oprasnil je cel stra-
ni osobni vlak na potu iz Browns-
villa v Pittsburgh.

48letni potnik A. P. Gordon je
bil na mestu vbit, mnogo oseb je
dobilo poškodbe. Tovarni vlak je
udaril s tako silo od strani v lo-
komotivo, da je mnogo potnikov
popadalo raz sedeže.

Clarksburg, W. Va., 12. nov. —
Mrs. Walter Frum iz bližnjega
Bridgeporta je prišla z lasmi v
stroj za pranje. Stroj ji je po-
tegnil lase in kožo z glave. Težko
ranjeno so prepeljali v bolnišnico.

Toledo, O., 12. novembra. —
Tukaj sta avtomobila vdarila
tako silo skupaj, da sta oba
razvalinala. Donald Fellen je ur-

tev, dveje zamorec in zamork je
ranjenih.

Shirley Bella, zamorskega so-
ferja, so aretirali. Očividci trdijo,
da je vozil s hitrico "petdeset"
milij v uri.

Ottawa, Can., 12. novembra. —
Thomas Kelleyju, kontraktoru,
ki je bil spoznan krivim, da je ho-
tel pri gradnji parlamenta oslepiti
provincio Manitobo, je bila odk-
lonjena prošnja za novo obrav-
navo.

Ely, Minn., 12. novembra. —
Gust Erikson je hotel umoriti svo-
jo ženo, pa jo je le nevarno ra-
nil. Na to je ustrelil sebe.

Tragedija se je dogodila, ko je
žena šla v kuhinjo, da v štedil-
niku zaneti ogenj. Erikson je na-
njo ustrelil in jo zadel v hrbet.
Ohrnil je samokres 38. kalibra
proti sebi in sprožil. Živel je še
uro in pol, preden je izdihnil.

Circleville, O., 12. novembra. —
Mrs. Jemina Baker iz Kinderssoka
je na premož viliu gazolin in
pritaknila vžgalico. Sledila je tak-
oj razstrelba, ki ji je prizadela
hude opekline.

Pred enim tednom je mrs. Kate
Knapp izvršila to, kar je storila
Bakerjeva. Dobila je hude opek-
line, za katerimi je umrla v bolni-
nici.

Toledo, O., 12. novembra. — V
stanovanje Alice in Louise Wor-
thington je vlomil ropar, ki ju je
privezal k postelji.

Ko je premetel vse v stanova-
nju in našel le \$12, je vprašal če-
sta delavki. Alice in Lojza sta
prikimali in tolovaj njima je vr-
nil dva dolarja. Na to je povedal,
da je prišel ravnokar iz ječe in
njima vrne deset dolarjev, ki si
jih je le izposodil. Svojo obljubo
izpolni, ko bo imel več drobiža v
žepu.

Wenatchee, Wash., 12. nov. —
Posebno srečo na lovu je imel H.
B. Smith.

Smith je streljal na medveda in
ga ranil v nogo, ko je bil od nje-
ga še 200 jardov. Ranjenik med-
ved je hitel proti njemu in ko so
je približal na sto korakov, je od-
dal drugi strel, ki ga je podrl na
tla.

Komaj je Smith oddal drugi
strel, je že drugi črni medved
dvignil svojo glavo prek debla
podtega drevesa. Ustrelil ga je
z enim strelom. Zdal je oživel
krog njega, in medved je so se pri-
klatil na vseh straneh krog nje-
ga. Smith je prišel streljati in je
streljal, dokler se kosmatinec niso
poizgubili. Vrnil se je s štirimi
kožami.

Smith trdi, da je našel šest-
najst medvedov.

Ni non e vero, e ben trovato.

Halifax, N. S. 12. novembra. —
Farmor R. Hicks je slisal ropot
za hlevom in šel je gledat, kaj
se godi. Ko je prišel za hlev, je
videl, da hoče velik orel odnesti
mulega prašička. Hitel je v hišo
in se vrnil s puško, ko se je orel
hotel dvigniti s plenom od tal. U-
strelil je in zadel orla v perot,
da se je zopet spustil na tla. Pe-
rot je bil zlomljen, a kljub te-
mu se je orel z vso silo zagnal v
farmarja. Farmar ga je hotel po-
biti s puškinim kopitom, pa ga je
zgrešil. Boj je trajal dalj časa in
farmar je krvavel že iz mnogih
ran, ko mu je prihitel na pomoč
njegov desetletni sin George s se-
nenimi vilami, s katerimi je far-
mar pritisnil orla k tlu in ga us-
mrtil.

Orel je z razpetimi peroti meril
enajst čevljev in je dalj časa ru-
pal v okolici.

St. Louis, Mo., 12. novembra. —
Mrs. Margaret Foell je pogledala
v salun svojega soproga in sliš-
la je nenavaden šum. Ko je na-
la dalje stegnila vrat, da vidi,
kaj se godi, ji je neznan človek
pomnil samokres pod nos in ji u-
kazal, naj dvigne roke kviško.

V salunu so bili trije roparji in
oh steni so stali prestrašeni gost-
je s kviško dvignjenimi rokami.
Ko so privleli še salunarjevo žo-
no tlekat se odgnali vse v lede-
nico.

Roparji so odnesli \$84.60.

Barboursville, W. Va., 12. nov. —
V hiši, ki je stala na griču, je šla
že več let govorica, da strni v nji
in da duhoviti prirejuje v nji stro-
je orgije. Domačini so se ogibali
hiše in nihče je ni hotel vzeti v
najem.

Iz okraja Logan je prišel rudar
Green Simpkins s svojo ženo in
šestimi otroci. Močno se je razve-
sel, da je dobil prazno hišo in
poceni v najem, ki je kakor na-
laš čakala na njegovo obilno dru-
žino.

Nekaj dni je bilo vse mirno.
Nekoga dne je slišala žena ropot
v podstrešju. Vzela je lovsko puš-
ko in se napotila tje. Ko je odpr-
la vrata, se je tako prestrašila, da
je spustila puško na tla in prišla
na ves glas klicati na pomoč.

Pred njo je obdržalo tucat
črnih kač svoj kakršenal. Ljudje
na ulici so slišali obupne klice in
prihiti so na pomoč. Z gorja-
čami in kolicami so kmalu potolkli
kače.

Na ta način se je razvzrojala
pripovedka o strahovih, ki je
strahovala prebivalce v mestecu.

Virginia, Minn., 12. novembra. —
Charles Bedordu, električarju, je
padla v rudniku Alpena skala na
glavo in ga vabila na mestu.

Springfield, O., 12. novembra. —
Na izjemno domu so našli ustrel-
jenega Antonia Silvestrija in nje-
govo ženo. Poleg zakonske dvojice
je ležal izstreljen revolver.
Sprva so mislili, da je Silvestri
ustrelil svojo ženo in sebe. Mrlis-
koogledniška porota je dognala iz
ran, da je bil izvršen umor. Mrlis-
ki oglednik Austin izjavlja, da
je nemogoče, da bi Silvestri prija-
djal sebi take rane.

Silvestri je bil salunar.

San Francisco, al., 12. nov. —
James B. Smith, podpredsednik
in glavni ravnatelj Wester Fuel
Company, in Frederick C. Mills,
superintendent ravnosti: kompa-
nije, ki sta bila v letu 1913 obso-
jena vsak na osemnajst mesecev
ječe, da odslužita svojo kazen.
Prostila sta za odlog, a sodišče ga
je zavrnilo.

Edward H. Mayer, ki je tehtal
premož, sedi v okrajni ječi okra-
ja Alameda.

Cleveland, O., 11. novembra. —
Požar je uničil mlino tvrdke Big
Four Milling Co., ki se nahaja
med Walworth ave S. W. in pro-
go Big Four železnice, blizu W.
61. ulice. Škode je \$80.000.

Stene so bile obite s pločevini-
ma; vsled tega se je plamen dvig-
nil kviško do sto čevljev in is-
kre so padle na vse strani. Vro-
čina je postala tako neznosna, da
so se morali gledalci umakniti do
300 jardov od gorečega mlina.

Nevarnost je bila velika, da o-
genj preskoči na les Cleveland
Cooperage Co. na pivovarno Stan-
dard Brewing Co., ali na tovarno
Crawford Chemical Company. Le
napornemu delu ognjegasev se
je zahvaliti, da ni bilo še večje
nesreče.

Kaj je povzročilo požar, se ne
ve. James Hovorka, ki je videl, da
izna pločevinastih sten prihaja
dim, je oddal prvi poziv za ognje-
zase. Temu pozivu je sledil takoj
poziv 3-3, ki je pozval na mesto
požara vse ognjegasne oddelke iz
zapadnega dela mesta.

Dobil zaslugo
za njegovo
vrednost.

Časnik National Labor Tribu-
ne, uradno glasilo za zadnjih pe-
deset let za Pittsburske delavce,
je vodil boj proti slabim patenti-
ranim zdravilnim oglašom. Njih
zastopniki so pregledali na tisoče
pisem v katerih se hvali Bolgarski
kri čistilni čaj naših odjemal-
cev. Labor Tribune priobčuje
Bolgarski Krvni Čaj oglaš, kjer
ve, da je dobro vrednostno zdra-
vilo. Ženske se posebno hvalijo
Bolgarski Krvni Čaj. Ta čaj po-
maga hitro za prehlad in se kaj
lahko napravi pri vsaki družini.

Naš rojak Peter Bilavich, Mine
No. 2, Staunton, Ill., nam je pisal
sleden: "Pošljite mi še štiri za-
voje Bolgarskega Krvnega Čaja,
ker ta izvrstno deluje meni in
vsej moji družini."

Eno veliko škatlo Bolgarskega
Krvnega Čaja, ki traja za pet me-
secev, pošljemo za en dolar ka-
morkoli: v Canado pa za \$1.20.

Marvel Products Co.,
8 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Pripomba: Ako hočete pošlja-
tev osigurati, pošljite 10c več.

Slovenska Narodna

Podporne Jednota

Ustanovljena 9. aprila
1904Inkorp. 17. junija 1907
v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogriš, box 214, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 86, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Jozef Kuhelj, 2489 Ewing ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2705 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cleora, Ill.
Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADEBNI ODBOR:

Jozef Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill.
F. S. Tauchar, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.

POBOTNI ODBOR:

Anton Hrast, 811-95th Ave., New Duluth, Minn.
Jozef Radišek, 679 box, Smithton, Pa.
Rudolf Pleterski, 436 box, Bridgeville, Pa.

UREDNIK "PROSVETE":

Jozef Zaveržnik, Chicago, Ill.

VERHOVNI IZDAVNIK:

F. J. Kern, M. D., 6203 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora
in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:

TAJNISTVO S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na
naslov:

JOŽE AMBROŽIČ, Box 351, Canonsburg, Pa.

ZADEVE PREPRIČLJIVE VERBINE, ki sta jih rešili prva in druga in-
stanca, se pošiljajo na naslov:

ANTON HRAST, 811-95th Ave., New Duluth, Minn.

VSI DOPISI, razprave, članki, naznanila itd. za "Prosveto" se pošiljajo
na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglaš, se pošiljajo na naslov:

"PRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajnistvom S. N. P. J., uredništvom in upravnistvom
"Prosvete" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, ko je tu naved-
den, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Se je gl. upravnega odbora se vije redno vsakega 1. in 15. v mesecu ob
osmih zvečer v prostorih jednotnega poslojpa.

Council Bluffs, Ia., 12. nov. —

E. A. Wickham, železniški kon-
traktor, je kupil od Herman Son-
kena Omaha Short Line železnico, da
jo popravi in obratuje. Sonken
je kupil železnico pred dobrim
tednom na jav. dražbi. Železniška
praga se razteza od Council Bluffs
do Treynorja, Ia.

Sonken je napravil pri kupitju
le \$250.

KADAR SE ZGODI kaj nove-
ga v vaši
naselbini, kar vas zanima, sporočite
nam, kajti vsakakor bo našlo tudi
drugo.

ROBERT W. LAYER
ARCHITECT

118 N. La Salle St., Chicago,
ki je izdelal načrt za gl. urad
S. N. P. J. se priporoča Slo-
vencem za izdelovanje
stavbinskih načrtov.
Tel. Franklin 6601
TEL. NA DOMU AUSTIN 85008

Priporočam

svojo gostilno v obliki vsem Slo-
vencem in Hrvatom v okolici
Youngstown, O. Kadar potujete
skoz mesto ali po opravi, se o-
glasite pri meni. Imam raznovr-
stne dobre pijače, sveže pivo, brin-
javec, alivovec, visky, smotke itd.

Jozef Cigola, E. 397 Federal St.
Youngstown, O.

Dr. LORENZ,

specialist moških bolezni.

Jas sem edini hrvaški govora-
či specialist moških bolezni v
Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ.

644 Penn. Av. II. nadst., na ulici.

Uradne ure: dnevno od 9. do

popoldne od 8. ure zvečer. V pet-

kih od 9. popoldne do 2. popoldne.

Nedelje od 10. dop. do 2. popol.

NORTH SIDE STATE BANK

ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE \$100.000.00

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s
SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI.

Mi pošljite denar vašim prijateljem v stare domovine po najnižjih cenah.
Pisujemo 4 odstotne obrate na bančne vloge.

Močna, Konvencionalna in Napredna Institucija.

Pošiljatelj denarja!

Vedelo zelo slaba poštna zveza svetujeva rojakom pošiljati zdaj denar
v stare domovine po brezličnem brzjavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljave za današnje razmere
hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se
nam pošlje \$4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali
nazaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Brezlične pošiljave gredo vse v Nemčijo, od tam na Dunaj, odkoder jih
odposiljajo na določeni naslov.

Potrdil o izplačilu se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka
K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od
pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom
zadnje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta
potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna
zveza zopet vrejena.

Opozarjamo, da je mogoče po brezličnem brzjavu poslati le okroglo
svoto kot se spodaj navedene in se naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljave se naj nam pošlje je poštna Money Order in denar v
gotovini, kajti privatnih čekov za brzjavne pošiljave ni mogoče sprejemati.
SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRIŠTETI ŠE \$4.00 ZA
BRZJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošlje naj se brzjavno.

